

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การยกเว้นอากรศุลกากรกรณีการนำเข้ารถยนต์สงครามชนิดช่วยรบประกอบ
ถึงน้ำเพื่อใช้ในราชการทหาร

กรมศุลกากรได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๕๐๓/๙๕๒๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กองทัพอากาศ โดยกรมขนส่งทหารอากาศ กองบัญชาการสนับสนุนทหารอากาศ ได้ทำสัญญาซื้อรถยนต์สงครามชนิดช่วยรบประกอบถึงน้ำ ยี่ห้ออีซูซุ รุ่น FTS33H2 จำนวน ๑ คัน เพื่อใช้ในราชการทหาร จากบริษัทแสฟาอีซูซุเซลล์ จำกัด ตามสัญญาซื้อขายเลขที่ ๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยมีข้อตกลงซื้อขายสรุปได้ว่า ผู้ซื้อตกลงซื้อและผู้ขายตกลงขายรถยนต์สงครามชนิดช่วยรบประกอบถึงน้ำยี่ห้ออีซูซุ รุ่น FTS33H2 จำนวน ๑ คัน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๒๒๗,๖๖๓.๕๕ บาท ตลอดจนค่าภาษีอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงด้วยแล้ว แต่ไม่รวมค่าอากรศุลกากรขาเข้าประเทศไทย ซึ่งผู้ขายต้องมาติดต่อเรื่องการขอยกเว้นอากรศุลกากรขาเข้ากับผู้ซื้อเองและต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอยกเว้นค่าอากรศุลกากรขาเข้าตามแนบท้ายสัญญา ต่อมาบริษัทรีเพอร์อีซูซุเซลล์ จำกัด ได้มายื่นคำร้องขอยกเว้นอากร โดยอ้างว่ารถยนต์คันดังกล่าวจำเป็นต้องนำเข้าโดยบริษัทรีเพอร์อีซูซุเซลล์ จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ยี่ห้ออีซูซุแต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย โดยกรมขนส่งทหารอากาศได้ทำหนังสือถึงอธิบดีกรมศุลกากร เรื่อง ขอฟ่อนผันนำยุทธภัณฑ์ออกไปใช้ในราชการก่อน และมอบหมายให้บริษัทรีเพอร์อีซูซุเซลล์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการด้านพิธีการศุลกากรเพื่อนำของออกจากอารักขาศุลกากร กรมศุลกากรเห็นว่าสินค้าดังกล่าวแม้จะเป็นยุทธภัณฑ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔ ๐๓ ๐๑ ๑๓ (๒) แต่สินค้านี้ได้นำเข้าโดยบริษัทรีเพอร์อีซูซุเซลล์ จำกัด ซึ่งมีได้เป็นคู่สัญญาซื้อขายกับกรมขนส่งทหารอากาศฯ กรมศุลกากรจึงไม่สามารถรับปฏิบัติพิธีการเพื่อยกเว้นภาษีอากรขาเข้าให้แก่บริษัทรีเพอร์อีซูซุเซลล์ จำกัด ได้

ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากรข้อ ๔ ๐๓ ๐๑ ๑๓ (๒) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณายุทธภัณฑ์ที่จะได้รับยกเว้นอากรตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ภาค ๔ ประเภท ๑๓ ต้องมีลักษณะตามหลักการดังต่อไปนี้

๑. สภาพของเป็นยุทธภัณฑ์ตามบัญชีรายการยุทธภัณฑ์กระทรวงกลาโหม ฉบับที่กระทรวงการคลังและกระทรวงกลาโหมให้ความเห็นชอบแล้ว

๒. ให้พิจารณาหน้าที่ของหน่วยราชการผู้ใช้ยุทธภัณฑ์เป็นหลัก โดยมีพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ (ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติควบคุม

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๒๐๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว) เป็นเกณฑ์พิจารณา หน่วยงานที่สมควรจะได้รับยกเว้นอากรตามเกณฑ์ คือ

๒.๑ กรมตำรวจ

๒.๒ กรมศุลกากร

๒.๓ กรมสรรพสามิต

๒.๔ กรมการปกครอง

๒.๕ กระทรวงกลาโหม

๒.๖ กระทรวง ทบวง กรม อื่น ๆ ที่ขอมาเป็นการเฉพาะกรณี อันอธิบดีจะได้พิจารณาตามแต่จะเห็นสมควร

กรมศุลกากรพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้นำเข้ามิใช่คู่สัญญากับหน่วยงานราชการ ก็ไม่มีสิทธิขอยกเว้นอากรศุลกากรตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ภาค ๔ ประเภท ๑๓ ได้ ซึ่งสิทธิในการขอยกเว้นอากรศุลกากรตามพระราชกำหนดดังกล่าว นั้น เป็นสิทธิของหน่วยงานผู้ใช้อยุธภัณฑ์หรือเอกชนที่ส่วนราชการได้ทำสัญญาซื้อขายนำเข้าเอง ดังนั้น หากส่วนราชการเป็นผู้นำเข้าเองย่อมเป็นไปตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔ ๐๓ ๐๑ ๑๓ (๒) หากมิได้เป็นผู้นำเข้าเอง แต่ให้เอกชนเป็นผู้นำเข้าก็ควรเป็นไปตามสัญญาซื้อขายที่ทางหน่วยราชการทำไว้กับเอกชน ผู้ที่จะได้รับสิทธิยกเว้นอากรตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ภาค ๔ ประเภท ๑๓ จึงต้องเป็นเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานราชการด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้กรมศุลกากรไม่อาจพิจารณาเรื่องการขอยกเว้นอากรของบริษัท ตรีเพชรอีซูซุเซลส์ จำกัด ได้

กรมศุลกากรจึงขอหารือว่า ความเห็นของกรมศุลกากรดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่ และบริษัท ตรีเพชรอีซูซุเซลส์ จำกัด ผู้นำเข้าซึ่งมิได้เป็นคู่สัญญากับกรมขนส่งทางอากาศ กระทรวงกลาโหมจะมีสิทธิในการยื่นคำร้องขอยกเว้นอากร และได้รับสิทธิยกเว้นอากรตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ภาค ๔ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมศุลกากรโดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากรและสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนกระทรวงกลาโหม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมขนส่งทางอากาศ กองบัญชาการสนับสนุนทางอากาศ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า บริษัท ตรีเพชรอีซูซุเซลส์ จำกัด เป็นผู้จำหน่ายรถยนต์อีซูซุแต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย โดยมีบริษัท แสงฟ้าอีซูซุเซลส์ จำกัด เป็นผู้แทนจำหน่ายรถยนต์อีซูซุ ซึ่งเมื่อบริษัท แสงฟ้าอีซูซุเซลส์ฯ และกองทัพอากาศได้ทำสัญญาซื้อขายรถยนต์สงครามชนิดช่วยรบประกอบถังน้ำ ยี่ห้ออีซูซุ รุ่น FTS33H2 แล้ว บริษัท ตรีเพชรอีซูซุเซลส์ฯ จึงเป็นผู้ดำเนินการนำรถยนต์สงครามดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรให้กับบริษัท แสงฟ้าอีซูซุเซลส์ฯ เพื่อส่งมอบให้กับกองทัพอากาศใช้ในราชการทหาร ทั้งนี้ กองทัพอากาศโดยกรมขนส่งทางอากาศ กองบัญชาการสนับสนุนทางอากาศได้รับมอบรถยนต์สงครามที่นำเข้ามาและนำไปใช้ในราชการทหารแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามความในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากร ประเภท ๑๓^๑ ที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดไว้ชัดเจนว่าให้ยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการเป็นของที่ได้รับยกเว้นอากร บทบัญญัติดังกล่าวจึงมีเจตนารมณ์ที่จะยกเว้นอากรให้แก่ยุทธภัณฑ์เพราะเหตุที่นำไปใช้ในทางราชการเป็นสำคัญ โดยมีได้มุ่งพิจารณาถึงคุณสมบัติบุคคลผู้นำเข้า และแม้ว่าประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๔๔ จะกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณายุทธภัณฑ์ไว้ก็ตาม แต่เมื่อประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากรฯ เป็นเพียงคำสั่งของอธิบดีกรมศุลกากรที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรเท่านั้น ย่อมไม่อาจนำมาอ้างเพื่อลบล้างบทบัญญัติของกฎหมายได้ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า รถยนต์สงครามชนิดช่วยรบประกอบถึงน้ำ ยี่ห้ออีซูซุ รุ่น FTS33H2 เป็นยุทธภัณฑ์ที่นำเข้ามาใช้ในทางราชการ จึงย่อมได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามความในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากร ประเภท ๑๓ ที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

สำหรับผู้ที่มิสิทธิในการยื่นคำร้องขอยกเว้นอากร นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๔๐^๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๒๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กำหนดไว้ชัดเจนให้ผู้นำเข้าของเข้ามีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร รวมทั้งการยื่นใบขนสินค้า การเสียภาษีอากรหรือวางเงินไว้เป็นประกัน และการร้องขอของออกไปจากอารักขาของศุลกากรก่อนปฏิบัติตามพิธีการศุลกากร เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัทตรีเพชรอีซูซุเซลส์ฯ เป็นผู้นำรถยนต์สงครามชนิดช่วยรบประกอบถึงน้ำ ยี่ห้ออีซูซุ รุ่น FTS33H2 ซึ่งเป็น

๑

ภาค ๔
ของที่ได้รับยกเว้นอากร

ประเภท	รายการ	อัตราอากร		
		ตามราคา ร้อยละ	ตามสภาพ	
			หน่วย	หน่วยละ บาท
๑๓	ยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการ		ยกเว้น อากร	

^๒ มาตรา ๔๐ ก่อนที่จะนำของใด ๆ ไปจากอารักขาของศุลกากร ผู้นำของเข้าต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร กับต้องยื่นใบขนสินค้าโดยถูกต้อง และเสียภาษีอากรจนครบถ้วนหรือวางเงินไว้เป็นประกัน การขอวางเงินประกันให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่มีการร้องขอและอธิบดีเห็นว่าของใดมีความจำเป็นที่จะต้องนำออกไปจากอารักขาของศุลกากรโดยรีบด่วน อธิบดีมีอำนาจให้นำของนั้นไปจากอารักขาของศุลกากรได้ โดยยังไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่งก่อนแต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด และในกรณีที่อาจต้องเสียภาษีอากร ให้วางเงินหรือหลักประกันอย่างอื่นเป็นที่พอใจอธิบดีเพื่อเป็นประกันค่าภาษีอากรด้วย

ยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการเข้ามาในราชอาณาจักรโดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามความในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากร ประเภท ๑๓ ที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ดังนั้น บริษัทรีเพชชีซูเซลส์ฯ ซึ่งมีฐานะเป็นผู้นำของเข้าจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอยกเว้นอากรขาเข้าอันถือเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการปฏิบัติพิธีการศุลกากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙

โดยสรุป คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) เห็นว่า แม้บริษัทรีเพชชีซูเซลส์ฯ จะมีได้เป็นคู่สัญญากับกองทัพอากาศ แต่มีบริษัทแสงฟ้าอีซูเซลส์ฯ ซึ่งเป็นผู้แทนจำหน่ายรถยนต์อีซูซูของบริษัทรีเพชชีซูเซลส์ฯ เป็นคู่สัญญากับกองทัพอากาศ เมื่อบริษัทรีเพชชีซูเซลส์ฯ เป็นผู้นำของเข้าจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอยกเว้นอากรขาเข้า และเมื่อรถยนต์สงครามชนิดช่วยรบประกอบถังน้ำยี่ห้ออีซูซู รุ่น FTS33H2 เป็นยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในราชการย่อมได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากร ประเภท ๑๓ ที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑